

1909-04-25

SENDER

Ingeborg Skovgaard, Niels
Skovgaard

RECIPIENT

Agnete Skovgaard, Joakim
Skovgaard

FACTS

Document type:
Letter

Sender's location:
Torre Pellice

Mentioned people:
Agnete Skovgaard
Hjalte Skovgaard
Ingeborg Skovgaard
Joakim Skovgaard
Niels Skovgaard

Archive:
Mappe 19 nr. 42 og 42a

TRANSCRIPTION

Mappe 19
Brev nr. 42
Torre Pellice 25.4.1909

Kære Joakim!

Tak for jeres Breve. Vi har været en lille rejse, og jeg nåede ikke at få svaret Dig forinden, derfor er det blevet lidt langtrukket dermed. Ja endelig kom vi da så vidt med børnene, at vi turde rejse lidt fra dem, som vi så længe har Tænkt på. Det var på slutningen ikke Hjalte, Men Elise, som vi ikke var så dristige ved at rejse fra, men hun blev da helt flink, og så var Hjalte bleven sådan karl, at vi vovede at tage ham med. Vi mente ogsaa, at det var lidt meget for Else som jo dog ikke er så grumme meget mere end et barn, at have dem alle tre at svare til, og så havde vi jo selv Hjalte under øjne, når vi tog ham med. Det gik ogsaa helt godt og Drengen var imponeret og morede sig. Vi sov en nat i Genova, efter at have været der en eftermiddag. Derefter var vi tre dage i Pisa, hvor jeg ikke heller har været för. Det var egentlig meningen, at vi vilde set Lucca, men der var så dejligt i Pisa, at vi blev der i stedet. Når I. og jeg gik i Camo santo eller kirken

-2-

så blev Drengen siddende på skræddermaner i græsset og Tegnede lös efter kirken og Tårnet, omgiven af gadeungdommen, og vi så ham kun, når han kom for at få sit blyant spidset. Vi var ude i Pinieskoveen, hvor han ogsaa var henrykt, og det lykkedes os at få en dromedar at se, men rigtignok på lang afstand. Derefter var vi i Parma og Milano, en nat hvert sted.

Vi blev ved den rejse kloge på, hvad jeg nok i forvejen Tænkte, at vi har boet på et godt sted i vinter, for det har vist ikke være stort mildere de steder vi var, idetmindste er foråret ikke længere fremme der end her, og så har de stengulve og ikke kakkellovne og vist mere blæst. Var det end mangan gang koldt her, så havde vi dog altid en varm stue. Nu er det dejligt forår og gögen kukker, og det ser ud til at bögen er sprunget ud på bjærgToppen her ligeoverfor, endda det er nordsiden. Kastanierne er kun ligebegyndt at komme frem, jeg længes efter dem. I går og i dag er det for resten köligt gråvejr, så jeg længes ogsaa efter sol, til at male i.

-3-

Du spørger om min stilling til forsvarssagen. Det er ikke nemt at give fuld besked i et brev, men det fornuftigst og for mig mest tiltalende standpunkt af dem der er at vælge imellem, er Nergaards, som jeg ubetinget vilde

støtte med min stemme, om jeg var hjemme. Men jeg har det imod det, at han er for smålig med pengene. Skal vi, med håb om at det er nogen nytte til, befæste, så må vi, som er så små, gjøre det af yderste evne og ikke knibe på millionerne, men kan det blive værre end intet. Der er det uhyggelige ved det hele, at en befæstet flådehavn, som er værdifuld for en stormagt, og som er sådan, at vi dog ikke kan forsvare den, mulig kan blive mere skæbnesvanger for os, end slet ingen.

Dette at vi skal forsvare den, indtil en anden stormagt kommer os til hjælp, er ikke noget meget stærkt seglgarn at hænge vort håb op i. Jeg tror, at en fæstning et andet sted på Sjælland, som så var gjort sådan, at den virkelig kunde forsvares, og hvorhen regningen og alt hvad der komme den ved og alle arsenaler o.s.v. blev anbragte, vilde være bedre; men det har jo "höjere" [?]

-4-

ved dets ulovlige fæstningsbyggeri ved Köbenhavn. Selv som det nu er, kunde jeg gå med til den store udgift det vilde være at indrette det sådan, og gjøre Kbh. til en åben by, men det vil der jo aldrig blive tale om, og af det der foreligger at tage standpunkt til, må dog vist regeringens forslag være det bedste. Til at standse fjenden et par dage duer det vel ligeså godt som den nuværende befæstning forbedret (udvidet), og så har det den fordel, at fjenden ikke kan lægge sig udenom og bombardere det meste af byen. Forøvrigt udvikles krigsmaskineriet jo med en sådan fart at befæstningen muligvis alligevel bliver betydningsløs inden den bliver færdig, men noget må der jo gjøres.

Så er der det, at Neergaard absolut gjør indtryk af at være både en fornuftig, og en ærlig mand. Vi har først under Estrup levet under den brutale magt, og siden efter i uklare tilstande, ikke mindst efter at "venstre" kom til roret, så der blev meget vundet ved at Neergaard tog et bestemt standpunkt, derfor kan jeg have tillid til ham og selvfølgelig er jeg ikke den, som virkelig

-5-

kan bedømme hvad der bör gjøres, så tillid må der til, men den er Neergaard den første jeg kan give. Naturligvis er det heller ikke uden betydning for mig, at det nu viser sig, at en så vældig majoritet af officererne holder på Kbh's befæstning, men jeg kan ikke være med til at kalde den for "sagkundskaben", som de jo kalder sig selv. De er kun den halve sagkundskab, medens regering og forsvarskommission langt mere repræsenterer den hele. Hvis alle derfra var enige, så mener jeg sagen var klar. Da de ikke er det, må man slutte sig til den del, som man har mest

tillid til. Det er kun sørgeligt, at Neergaard gav sig til at søge forlig med Christensen, derved forlod han sit gode klare standpunkt, men heldigvis strandede forliget. Ja godt ser det jo ikke ud, men jeg synes det ser bedre ud, end det har gjort al den tid, jeg har haft en smule mening om politik. Jeg har da håb om at der vil blive gjort det som ikke er al for langt fra det rette, og [?] fald

-6-

luftede jo godt ud.

Agnetes brev lå her, da vi kom tilbage fra rejsen. Det var da dejligt, at der kom brev fra Cathrine, og det glæder os at Peter ligger i Castellet og ikke i Nyborg, det bliver rart, igen at se jeres flok med de nykonfirmerede, det kan vel blive om en måneds tid. Jeg tænker, at vi tager det lidt med ro på hjemrejsen, der er jo ingen grund til at haste som på nedrejsen, og så er det vist sundere og vi kan få noget at se, men lidt dyrere bliver det jo. Hvis det ikke passer os at standse bde i Frankfurt og Cassel, så vælger jeg vist det sidste. Nu regner det, bare vi ikke skal have en regnvejrperiode, men barometeret står ganske godt. Her er så dejligt med blomstrende frugttræer.

Lev nu vel alle sammen

Farbror Niels.

-7-

Brev 42a

Torre Pellice 25. de april 1909

Kære Agnete! Ja nu har Niels skrevet saa langt og godt, synes jeg, at jeg næsten kan spare mine Kræfter til en anden Gang, men du skal blot have en Tak for dine Breve, de er altid kærkomne og du er saa god til at skrive. I lader jo til at have det saa godt med alle jeres rare Börn, og hvor kan det blive dejligt for dig at faa Eline og Georgia til Hjælp i Huset. Nu er altsaa Eline lige ved sin Examen og Morten Christian, mon han ikke ogsaa er nær ved en Examen, som maaske skal slutte hans Skolegang, det er jeg ikke klar paa. I Dag har vi faaet et dejlig Brev fra Norge, Ivar Mortensen læser ogsaa til Examen, som han skal tage den 20ende Juni og derpaa [?] Kald i Slotskirken, det er saa smukt og glædeligt. Niels tænker meget paa at gøre en lille Tur derop til Sommer. – I hørte at vi har smølet med Svar, fordi vi har været paa Rejse, en udmærket lille Rese, Vejret var saa smukt hele Tiden, Italienerne saa elskværdige og naturlige, vi saa kun et eneste Skavehoved i en Restauration; og Kunsten vi saa var til Glæde for os alle, mest jo for os store, jeg tror næsten den forskrækkede Hjalte ved sin Voldsomhed, som i Campo Santo i Pisa, og han fik hurtigt for meget. Jeg

var meget ængstelig ved at tage ham med, men det gik da godt. Drengen har det udmærket hos Bejtrups og skriver saa søde Breve til os. Hvor mon Viggos er bleven af vi kan forstaa at de maa have været i Genova omtrent samtidig med os og maaske i Pisa ogsaa. Tak Joakim for hans lille Bog om Java, den var saa fornøjelig at læse men endnu meget bedre var da Heftet om hans Far, den har jeg maaske heller aldrig takket for og dog var den os til saa umaadelig megen Glæde, maaske var min Glæde større fordi jeg nu en Gang har meget større Interesse for Mennesker end for Dyr og da især for Svigerfaderen. Kærlige Hilsner til eder alle. Din hengivne Ingeborg

Torre Pellice

25. 4. 09.

Kære Joakim:

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 19 Nr. 42

Tak for Jeres breve. Vi har været en
lille rige, og jeg nåede ikke af jeres svar.
Dig forinden, derfor er det blevet lidt
langtrukket derom. Ja endelig kom
vi da så vidt med børnene, at vi turde
rejse lidt fra dem, som vi så lang tid
tænkte på. Det var på slutningen ikke
Hjælt, men Elisa, som vi ikke var så
dristige ved at rejse fra, men hun blev
da helt flink, og så var Hjælt blevet
sådan borte, at vi vågede at tage ham
med. Vi mente også, at det var lidt
megt for Else, som jo dog ikke er så
gramme meget mere end et barn, at
have dem alle tre at over T. L., og så
havde vi jo selv Hjælt under øjnene.
Det gik også helt godt, og Drenge var im-
ponant og mandede sig. Vi sov en nat i Genua,
efter at have været der en eftermiddag. De
efter var vi tre dage i Pisa, hvor jeg ikke
heller har været før. Det var egentlig men-
ingen, at vi ville det Lucca, men der
var så dyrt i Pisa, at vi blev der istedet.
Når I og jeg gik i Campo Santo eller kirken,

ved det uholdige fæstningsbyggeri ved
Köbenhavn. Selv om det nu er, kunne
jeg gå ned til den store udgift det vilde
være at indrette det sådan, og gøre
Hbh. Til en alene by, men det vil der
jo aldrig blive Tale om, og af det der
forligger at tage Standpunkt Til, må
dog int. regeringens forslag være det bedste.
Til at standse fjenden et par dage
dover det vil ligeså godt som den nu:
varmede befæstning forbedret, og så vil
deres det den fordel, at fjenden ikke kan
lægge sig uden om og bombardere det
meste af byen. Forørigt udvikles hies
maskineriet jo med en sådan fart,
at befæstningens ^{multiplex} værdi bliver betyde-
ningsløs inden den bliver færdig,
men noget må der jo gøres.
Så er det det, at Neergaard absolut gjør
indtryk af at være både en fornuftig, og en
ærlig mand. Vi har først under Estrup
levet under den brutale magt, og siden efter
i uklare Tilstande, ikke mindst efter at
Venstre kom Til ro, så der blev meget
vundet ved at Neergaard tog et bestemt Stand-
punkt, derfor kan jeg have Tillid Til ham,
og selvfølgelig er jeg ikke den, som virkelig

Kan bedømme hvad der bør gjøres, så
tillid om det Tid, men den er Nørgaard
den første jeg kan give. Naturligvis
er det heller ikke uden betydning for
mig, at det nu viser sig, at en så vældig
majoritet af officererne holder på Hærens
befæstning, men jeg kan ikke være
med Tid at kalde dem for "dagkunds-
skaben", som du jo kalder sig selv.
De er kun den halve dagkunds-kab,
~~men den mest~~ moderns regering og
forsvare kommissionen langt mere repræsen-
terer den hele. Hvis alle det fra var
enige, så kunne jeg sige var klar.
Da du ikke er det, må man slutte sig
til den del, som man har mest tillid
til. Det er kun sørgeligt, at Nørgaard
gav sig Tid at sige forlig med Christensen,
derved forlod han sit gode klare stand-
punkt, som budgivning strander forliget.
Ja godt ser det jo ikke ud, men jeg
siges det ser bedre ud, end det har gjort
at din Tid. jeg har haft en grund mening
om politikk. Jeg har da lidt om at det
der vil blive gjort, det som ikke er at
for langt fra det rette, og Allens fald

lystede jo godt nok, men
Agnete blev L^e her, da vi kom tilbage
fra rejse. Det var da dejligt, at der kom
brev fra Agnete. Og det glæde os, at
Peter ligger i Christians og ikke i Næstved,
det bliver vist, igen at de jo skal
med de to nykonfirmerede, det kan
vel blive en en smule tid. Jeg
tanke, at vi tager det lidt mere
ro på hjemreisen, det er jo en grund
til at haste som på indvejen, og så er
det vist sandt, og vi kan jo vent at
de, men lidt dogten blive det jo. Hvis
det ikke passer os, at stude. Gode i
Frankfurt og Canal, og valge jo vist
det selv. Nu regner det, bare vi ikke
skal have en rejseperiode, men bare
måske står ganske godt. Her er så
dejligt med blomstrende frugttræer.
Så vi vil alle sammen.
Johann Nils.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 9 Nr. 429

Torn Feltens

26de April 1909

Hare Agnete! Ja nu har Nils
skrevet saa langt og godt, som jeg, at jeg
naesten kan gøre mine skrifter til en
anden gang, men du skal vist have en
Tak for mine Brev, da er altid kærkommen og
du er saa god til at skrive. Tak for det
at have det saa godt med alle jeres Brev,
og hvor kan det blive dejligt for dig at få
Ellen og Georgia til Hjælp i Haaret. Nu er
alligevel Ellen lige ved sin Examen og Norten
Christian, men kan ikke gøre det og har vist
en Examen, som maaske skal slutte hans
Skolegang, det er jeg ikke klar paa. I Dag
har vi faaet et dygtigt Brev fra Norge, Tor
Mortensen har været til Examen, som
han skal tage den 20de Juni og det paa
Ald i Statskirken, det er saa smukt
og gladeligt. Nils tænker meget paa at
føre en lille tur derop til Sommeren.
I håber at vi har smalt med
Tor, fordi vi har været paa Rejsen, en

admarkes alle Deje, Ujod var saa
smukt hele Tiden, Stationerne saa ellevære,
og naturlige, vi saa kun et eneste Dreie-
hoved i en Distraction, og Standen vi
saa var tid Glæde for os alle, mest jo for os
sære, jeg tror næsten den forskellighed
gjalt ved en Voldsomhed, som i Campo
Lanto i Dica, og kan jeg hertil for mig
Jeg var meget angelt, ved at læse ham
med, men det gik da godt. Ingen har
det admarkes hos digtræne og skriver saa
søde Brev til os. Hvor men Ujod er bluen
af, vi kan forstå at de maa have været
Ujod omtrunt samtidig med os og
maaske i Dica og saa. Tak Jakob for hans
billede Ujod om Jaso, den var saa forfødt at læse
men endnu meget bedre var da Allet om hans
Fas, den har jeg maaske heller aldrig læst for og
dog var den og til os umædelig ingen Glæde,
maaske var min Glæde større fordi jeg var i
Gang, har meget elværende forberedelse
end for Ujod da især for Ujodfærd. Datter
Klæmte til alle sine hengivne Ujodfærd

kan bedømme hvad der bør gives, 20
tillad mig der til, men som er Mergand
den først jeg kan gøre. Naturkjen-
et det heller ikke uden betydning for
mig, at det nu vinder sig, at en 20 veldig
majoritet af officererne holder på Allet
befordring, men jeg kan ikke være
med til at kalde dem for "sagte-
skaben", som de jo kaldes sig selv.
De er kun den halve dagkommandant,
saa man maa se medens regering og
forvarer kommissionen langt mere reguleret
færd den hele. Hvis alle de fra var
enige, 20 mener jeg sagen var klar.
Da de ikke er det, må man slutte sig
til den del, som man har mest tillid
til. Det er kun sørgeligt, at Mergand
gav sig til at sige for sig selv, Christensen
derom fortæller ham sit gode klan stand-
punkt, men heldigvis står man for sig.
Ja godt nu det jo ikke ud, men jeg
siges det der bærer ud, end det har gjort
at den Tid, jeg har haft en smule mening
om politikk. Jeg har da hørt om at det
der vil blive gjort, det som ikke er al
for langt fra det rette, og Allet er færd